

Briselē, 2.6.2014.
COM(2014) 401 final

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

**par ekonomikas politikas vispārīgo pamatnostādņu īstenošanu dalībvalstīs, kuru naudas
vienība ir euro**

{SWD(2014) 401 final}

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par ekonomikas politikas vispārīgo pamatnostādņu īstenošanu dalībvalstīs, kuru naudas vienība ir euro

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 136. pantu kopsakarā ar 121. panta 2. punktu,

ņemot vērā Padomes 1997. gada 7. jūlija Regulu (EK) Nr. 1466/97 par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu¹ un jo īpaši tās 5. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. novembra Regulu (ES) Nr. 1176/2011 par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību², un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu³,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

- (1) Pašreizējo eurozonas ekonomikas vidi raksturo pakāpeniska, tomēr joprojām nestabila ekonomikas atlabšana. 2013. gadā un 2014. gada sākumā eurozonā ievērojami samazinājās inflācija, un ir sagaidāms, ka nākotnē prognozes laikposma ietvaros tā palielināsies tikai ļoti pakāpeniski, atspoguļojot eurozonā pastāvošo stagnāciju, kā arī mazāk aizsargāto valstu ekonomikā joprojām veiktās relatīvo cenu korekcijas un euro valūtas maiņas kursa pastāvīgo kāpumu. Turklāt, lai gan ekonomikas atlabšana tiek balstīta uz arvien daudzpusīgāku pieeju, eurozonas valstu vidū joprojām pastāv lielas atšķirības.
- (2) Eurozona ir vairāk nekā tajā ietilpstošo valstu summa. Ekonomikas un finanšu krīze skaidri atklāja eurozonā pastāvošās ciešās savstarpējās saiknes un nepieciešamību nostiprināt eurozonas dalībvalstu koordināciju nodokļu politikas, finanšu politikas un struktūrpolitikas jomā, lai nodrošinātu saskanīgu, eurozonai kopēju nostāju attiecībā uz šīm politikas jomām. Eurozonas dalībvalstis, 2012. gada 2. martā parakstot Līgumu par stabilitāti, koordināciju un pārvaldību ekonomiskajā un monetārajā savienībā, uzņēmās saistības īstenot virkni tālejošu politikas reformu un veikt politikas

¹ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

² OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.

³ COM(2014) 401 final.

koordināciju. Divu saistītu regulu stāšanās spēkā 2013. gadā vēl vairāk padziļināja budžeta un ekonomikas politikas koordināciju eurozonas mērogā. Eurozonas dalībvalstīm ir konkrēta atbildība par jaunā pārvaldības regulējuma iedarbīgu īstenošanu. Tādēļ būtu nepieciešams kāpināt savstarpēju motivēšanu, palielinot atbalstu valsts mēroga reformu īstenošanai un fiskālai piesardzībai, padziļināt valsts mēroga reformu izvērtēšanu no eurozonas skatpunkta, internalizēt potenciālo pārrobežu ietekmi un stimulēt politikas jomas, kas ir īpaši svarīgas labi funkcionējošai ekonomikas un monetārajai savienībai (EMS).

- (3) Ņemot vērā eurozonas dalībvalstu ciešo savstarpējo atkarību, pastāv iespēja, ka saistībā ar strukturālo reformu īstenošanu tiek izraisīta liela pārrobežu ietekme, kas ir jāņem vērā, lai nodrošinātu optimālu politikas izstrādi un īstenošanu gan atsevišķās eurozonas dalībvalstīs, gan eurozonā kopumā. Piemēram, saskaņotāka rīcība reformu īstenošanā veicinātu nepieciešamo konvergenci starp dalībvalstīm. Šajā ziņā ļoti svarīgas ir agrīnas diskusijas par eurozonas dalībvalstu reformu plāniem, kuras balstītas uz pastāvošo praksi, un makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras iedarbīga īstenošana.
- (4) Viens no galvenajiem, eurozonai aktuālajiem politikas uzdevumiem ir samazināt valsts parādu, īstenojot diferencētu, izaugsmei labvēlīgu nodokļu politiku, vienlaicīgi stimulējot eurozonas izaugsmes potenciālu. Pateicoties iepriekšējo gadu konsolidācijas centieniem, eurozonas fiskālais stāvoklis ir uzlabojies, tomēr virknei eurozonas dalībvalstu joprojām ir jāturpina fiskālās korekcijas, lai samazinātu ļoti augsto parādsaistību līmeni. Visām eurozonas dalībvalstīm būtu jāuzlabo publisko finanšu kvalitāte – ar mērķi stimulēt ražīgumu un nodarbinātību.
- (5) Krīzes sākumposmā eurozonā ievērojami kritās ieguldījumu apjoms, kas vēl joprojām nav atgriezies savā vidējā līmenī (ilgttermiņa griezumā). Ieguldījumu stagnācijas tendences iemesls ir vienlaikus notiekošā aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšana privātajā sektorā, finanšu nozares sadrumstalotība un nepieciešamie fiskālās konsolidācijas centieni, kuru ietekmē ir krities publisko ieguldījumu apjoms. Lai noturētu ekonomikas atlabšanu un stimulētu potenciālo ekonomikas izaugsmi, ir būtiski svarīgi palielināt ieguldījumus infrastruktūrā un prasmju attīstībā. Liela daļa ieguldījumu ir jāsaņem no privātā sektora, tomēr arī valsts pārvaldes iestādēm var būt svarīga funkcija – radīt veicinošus apstākļus.
- (6) Eurozonā reālajai ekonomikai pieejamo kredītlīdzekļu līmenis joprojām ir nepietiekams, un finanšu tirgus sadrumstalotība joprojām ir augsta, lai gan ir mazinājies ar valstu parādsaistībām saistītais stresa līmenis. Finansējuma pieejamība, it īpaši attiecībā uz MVU, daudzās valstīs joprojām ir problemātiska, un tas rada risku, ka varētu tikt apdraudēta ekonomikas atlabšana. Tādēļ būtu nepieciešamas iniciatīvas, kuru mērķis ir atjaunot kredītlīdzekļu plūsmu, padziļināt kapitāla tirgus un stimulēt ekonomikas ilgtermiņa finansēšanu. Tādas darbības kā, piemēram, banku bilances rādītāju korekcijas pabeigšana, pašu kapitāla rezervju nostiprināšanas turpināšana un, ja nepieciešams, arī aktīvu kvalitātes pārbaudes un stresa testi palīdz atklāt vēl pastāvošās nepilnības un nostiprināt uzticēšanos nozarei kopumā. Jau ir sasniegts ievērojams progress attiecībā uz banku savienību, it īpaši līdz ar vienotā uzraudzības mehānisma izveidi un vienošanos par vienoto noregulējuma mehānismu.
- (7) Finanšu krīze atklāja nepilnības ekonomikas un monetārās savienības uzbūvē. Komisija 2012. gada 28. novembrī nāca klajā ar plānu par padziļinātu un patiesu ekonomikas un monetāro savienību, rosinot sākt Eiropas mēroga debates. 2012. gada 5. decembrī Eiropadomes priekšsēdētājs (ciešā sadarbībā ar Eiropas Komisijas

priekšsēdētāju, Eurogrupas priekšsēdētāju un Eiropas Centrālās bankas prezidentu) nāca klajā ar ziņojumu, kurā tika pārņemtas vairākas Komisijas plāna idejas, kā arī izklāstīts laika grafiks un pakāpjveida virzība uz pilnīgu ekonomikas un monetāro savienību. Eiropas Parlaments savu nostāju puda 2012. gada 20. novembra rezolūcijā. Kopš tā laika ir veikti ievērojami pasākumi. Turpmākai EMS pilnveidošanai būs nepieciešama pakāpeniska pieeja, kas apvieno disciplīnu un solidaritāti. Likumdošanas paketes (sešu un attiecīgi divu tiesību aktu kopums) paredz, ka pirmais pārskats par to īstenošanu ir sniedzams līdz 2014. gada beigām.

IESAKA eurozonas dalībvalstīm, neierobežojot Padomes kompetenci attiecībā uz dalībvalstu ekonomikas politikas koordināciju (it īpaši Eurogrupas ietvaros notiekošās ekonomikas politikas koordinācijas kontekstā), 2014.–2015. gadā atsevišķi vai kopīgi veikt šādus pasākumus:

1. Ciešā sadarbībā ar Komisiju veicināt un uzraudzīt strukturālo reformu īstenošanu eurozonas vienmērīgai darbībai visnozīmīgākajās jomās, lai sekmētu konvergenci, kā arī iekšējās un ārējās nelīdzsvarotības korekcijas. Izvērtēt un stimulēt reformu īstenošanas progresu eurozonas dalībvalstīs, kurās pastāv pārmērīga makroekonomikas nelīdzsvarotība, un eurozonas dalībvalstīs, kurās attiecībā uz nelīdzsvarotību ir nepieciešama izlēmīga rīcība, lai ierobežotu negatīvu pārrobežu ietekmi uz pārējo eurozonas teritoriju un lai valstīs ar lielu budžeta atlikumu sekmētu atbilstošu politiku pozitīvas pārrobežu ietekmes optimizēšanai. Regulāri rīkot tematiskas apspriedes par struktūrpolitiku ar eventuāli lielu pārrobežu ietekmi, galveno uzmanību pievēršot augsta nodokļu īpatsvara samazināšanai darbaspēka izmaksās un pakalpojumu tirgu reformēšanai.
2. Ciešā sadarbībā ar Komisiju koordinēt eurozonas dalībvalstu nodokļu politiku, it īpaši ikgadējās budžeta plāna projekta izvērtēšanas ietvaros, lai visā eurozonā nodrošinātu vispārēji saskanīgu un izaugsmei labvēlīgu nostāju attiecībā uz nodokļiem. Uzlabot publisko finanšu kvalitāti un ilgtspējīgumu, paaugstinot materiālo un nemateriālo ieguldījumu līmeni gan valsts, gan ES mērogā. Nodrošināt, ka tiek nostiprināts valsts mēroga regulējums nodokļu jomā, tai skaitā regulējums par attiecīgās valsts fiskālo padomi.
3. Nodrošināt banku sistēmas izturētspēju, it īpaši, veicot nepieciešamās aktīvu kvalitātes pārbaudes un stresa testu sekojumdarbības, kā arī īstenojot banku savienības regulējumu, tostarp par turpmāko, vienotā neregulējuma mehānisma pārejas posmā paredzēto darbu. Stimulēt privātā sektora ieguldījumus un palielināt tautsaimniecībai pieejamo kredītlīdzekļu apjomu, veicot pasākumus, lai uzlabotu MVU pieeju kredītlīdzekļiem, padziļinātu kapitāla tirgus un no jauna aktivizētu vērtspapīrošanas tirgu – atbilstoši Komisijas priekšlikumiem un laika grafikam, kas ietverti tās paziņojumā par Eiropas ekonomikas ilgtermiņa finansēšanu.
4. Turpināt iesāktu darbu par ekonomikas un monetārās savienības padziļināšanu un veicināt ekonomikas uzraudzības sistēmas uzlabošanu saistībā ar tās pārskatīšanu, kas paredzēta 2014. gada beigās.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*